

[Økonomi- og handelsministeren.]

lært efterspørgselspres. Alle kan dog vist i dag se, at havde oppositionen i foråret fået sin vilje, ville dette efterspørgselspres nu have været under fuld udfoldelse, og betalingsbalancen ville have været forringet endnu mere, end tilfældet er.

Så mente hr. Per Hækkerup videre, at regeringens skattepolitik havde slugt alle lønforbedringer, og hr. Poul Dam var inde på en lignende betragtning i sit indlæg. Deroverfor vil jeg gerne sige, at der i kraft af den større beskæftigelse er store grupper, der har fået øget indkomst, men selv bortset fra det har de fleste arbejderes realindkomst i år været større end i fjor, fordi det er lykkedes at få bedre hold på prisudviklingen. Det økonomiske råds formandskab er i sin sidste beretning, der kom forleden, om udviklingen i efteråret, inde på, at man regner med, at det reelle forbrug i år stiger med ikke mindre end 6 pct. Det er en forbrugsstigning, som man skal langt tilbage i tiden for at finde.

Hr. Poul Dam var i går inde på, at en del af forbrugsstigningen er finansieret ved lån. Ja, når stigningen i købet af biler er så enorm, som den er — det drejer sig for de første 8 måneder af i år om en stigning på 40 pct. — så er der vel ikke noget mærkeligt ved, at det i nogen grad finansieres ved lån, men det kan ikke være noget bevis på, at folks realindkomst ikke skulle være steget.

Må jeg i øvrigt minde om, at den offentlige sektor stadig vokser hurtigere end den samlede produktion; det betyder jo, at en del af lønstigningerne og andre indkomststigninger nødvendigvis må omsættes i højere skatter som betaling for denne stærkere vækst i de offentlige ydelser og derfor ikke samtidig kan bruges til et større privat forbrug.

Egentlig er det ganske interessant, at socialdemokratiet nu kritiserer, at de høje skatter gør for meget indhug i folks private forbrugsmuligheder. Vel, det kan selvfølgelig være et forsøg på at ride to heste på samme tid: både fortsat at love flere offentlige ydelser og samtidig foregøgle folk, at det private forbrug alligevel kan udvides i et hastigt tempo. Men det kan måske også være et forvarsel om, at socialdemokratiet i fremtiden mener at måtte være mere

tilbageholdende, når det gælder at foreslå nye offentlige udgifter. Man kan måske tage det — ja, jeg spørger — som et udtryk for, at den uvilje, der vitterlig er i den brede befolkning imod et stadig voksende skattetryk, efterhånden er ved at blive et problem også for socialdemokratiet, og så må den jo før eller senere påvirke partiets indstilling til den ønskelige størrelse af den offentlige sektor.

Trods den kritik af den økonomiske politik, som hr. Per Hækkerup gav udtryk for, var det alligevel mit indtryk, at oppositionen nu, i modsætning til hvad tilfældet var i foråret, dog anerkender behovet for en vis forsigtighed i den økonomiske politik. Jeg må desværre bare sige, at jeg har ikke så megen sympati for de midler, man vil bruge over for de øjeblikkelige vanskeligheder; det, der blev foreslået, var jo at genindføre obligationsrationeringen og navnlig at gennemføre en udvidet brug af at gøre forskel på rentesatserne over for forskellige investeringsformål.

Oblighationsrationeringen har både statsministeren og navnlig finansministeren været inde på, og jeg skal nøjes med at sige, at efter min mening gjaldt det om den, vi havde fra 1965 til 1968, at den skabte flere problemer, end den løste.

Derimod vil jeg godt sige lidt om den selektive rentepolitik, den politik altså, at man giver lavere rente til visse formål end til andre; den blev på udmærket måde omtalt af den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, i går.

Det lød så smukt, at man vil give eksport-erhverv og importkonkurrerende erhverv en lavere rente foruden den, vi allerede har for skibsværfter og for det sociale boligbyggeri — jeg forstod i øvrigt, at også kommunerne burde nyde fordel af en sådan lavere rente — men man må uægtelig stille det spørgsmål, hvem det er, der skal betale dette gilde. For man kan ikke uden videre nedsætte rentesatserne for meget store områder af erhvervslivet, for en stor del af byggeriet, for kommunerne og derved altså begunstige investeringen og fremme aktiviteten på disse felter, uden at det må gå ud over andre områder i en situation, hvor vi nu engang har fuld kapacitetsudnyttelse og fuld beskæftigelse i samfundet. Hvem er det da, der skal bære byrden?